Pietra dura kép - Angyali üdvözlet

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	53.1926.1
Készítés ideje:	19. SZÁZAD ELEJE (feltehetően)
Készítés helye:	Itália
Anyag:	diófa keret; féldrágakövek
Technika:	olajjal festett; pietra dura
Méretek:	magasság: 36 cm szélesség: 44,5 cm magasság/szélesség: 48,5×56,5 cm

A kompozíció a firenzei Santissima Annunziata-templom csodás eredetűnek tartott Angyali üdvözlet-képét követi (ld. itt). A legenda szerint a freskófestésű képet 1252-ben festette egy szervita szerzetes, aki hosszan gyötrődött azon, hogyan ábrázolja Mária arcát. A történet szerint egy napon arra ébredt, hogy "angyali kezek" megfestették helyette Mária arcvonásait.

A 18. század elején firenzei nagyhercegi pietra dura manufaktúrában számos, az itt bemutatott műhöz hasonló, a firenzei Santissima Annunziata-templom "kegyképét" ábrázoló kompozíció készült. (Ezek egyike a Bonhams aukciósház 2013. december 12-i londoni árverésén szerepelt - ld. itt.) Ezek prototípusa az a pietra dura befoglalásával készült aranyozott bronz szenteltvíztató, amelyet III. Cosimo de' Medici megrendelésére Giovanni Battista Foggini (1652–1725) készített, s amelyet a nagyherceg 1704-ben leányának, Anna Maria Luisa hercegnőnek – János Vilmos pfalzi választófejedelem feleségének – ajándékozott (Firenze, Palazzo Pitti, Galleria Palatina, Oggetti d'Arte Pitti, Nr. 837 - ld. itt).

A Jankovich Miklós gyűjteményéből származó pietra dura kompozíció a firenzei "kegykép" egy későbbi, gyengébb kvalitású replikája.

Jankovich Miklós (1772–1846) első gyűjteményének 1838-ban a Nemzeti Múzeumban készült latin nyelvű inventáriuma szerint a tárgy a székesfehérvári bazilika romjai közül került elő (*in ruderibus vetustae Basilicae B. M. Virginis Albensis detecta*), s így "hazai emlékként" (*monumentum patrium*) került meghatározásra. Az inventárium szerint a kép Szegedy Pál (1735–1814) fehérvári kanonok tulajdonába jutott, aki azt Rómában restauráltatta ennek során a képmező sérült alsó felét nem berakással, hanem festéssel egészítették ki (*non labore musivo, sed tantum pictura*), s ekkor látták el a *Madonna Santissima Maria delle Gratie* (sic!) felirattal.

A székesfehérvári bazilika "romkertjéből" való eredeztetés valószínűleg nem megalapozott, az azonban lehetséges, hogy a tárgy Szegedy Pál ex-jezsuita – 1777-től haláláig a székesfehérvári káptalan éneklőkanonokja – hagyatékából került Jankovich Miklós tulajdonába.

Irodalom

- Szerk.: Mikó Árpád: *Jankovich Miklós (1773-1846) gyűjteményei*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2002. - Nr. 64. (Szilágyi András)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum